

Erhan Karaesmen'den
SEÇMELER

Ocak, 2022

ERHAN KARAESMEN'DEN SEÇMELER

Oda Yayın No: İMO/22/01

ISBN: 978-605-01-1468-3

Ocak, 2022

Kapak Tasarımı:

Ayşe Özen

Sayfa Düzeni ve Düzelti:

Ayşe Özen

Serpil Şahbaz Otur

TMMOB

İnşaat Mühendisleri Odası

Ankara Şubesi

Necatibey Cad. No: 57 - Kat: 3-4 Kızılay / Ankara

Tel: 0312 294 30 66 Faks: 0312 294 30 77

web: ankara.imo.org.tr * e-posta: imoankara@imo.org.tr

Baskı:

Karmatsan Basım Yayın Matbaacılık Promosyon ve Reklam Ürünleri Limited Şirketi

Zübeyde Hanım Mah. Kazım Karabekir Cad. Kültür Çarşısı

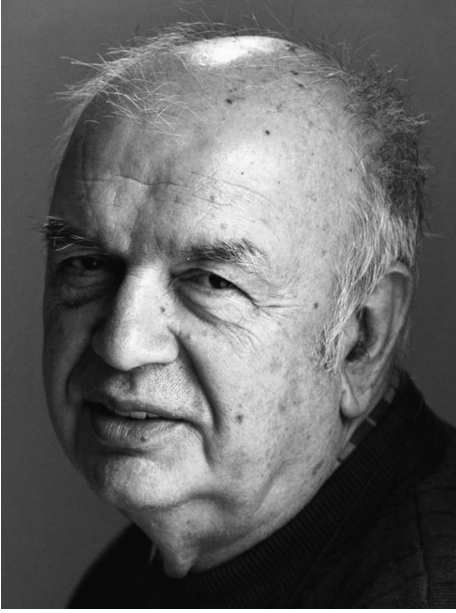
7/12 İskitler - Altındağ / ANKARA

*Kitapta yer alan yazılar Erhan Karaesmen'in isteği üzerine orijinal haliyle yayımlanmıştır.

Kitap ekine arkadaki karekodu okutarak ulaşabilirsiniz.

TMMOB
İnşaat Mühendisleri Odası
Ankara Şubesi

Erhan Karaesmen

ÖZGEÇMİŞ

1959 İTÜ çıkışlı İnşaat Yüksek Mühendisi olup, Paris- Sorbonne Üniversitesi Fen Fakültesi'nde Tatbiki Bilim Doktorası yapmıştır. Fransa, İsviçre ve ABD'de tasarım ve araştırma projelerinde çalıştıktan sonra, 1967 yılından bu yana Türkiye'de çalışmaktadır. ODTÜ ve Boğaziçi Üniversitesi başta olmak üzere çeşitli yüksek eğitim kurumlarında tam ve kısmi zamanlı öğretim üyeliği yapmıştır. Bir dönem Yerel Yönetim Bakanlığı Müsteşarı olarak sorumluluk üstlenmiştir. Halen ODTÜ ve Boğaziçi Üniversitesi'nde kısmi olarak öğretim üyeliği yapmakta olan Erhan Hoca'nın yirmi kadar kitap boyutunda olmak üzere teknik ve entelektüel konularda yüzlerce yayını bulunmaktadır. ODTÜ İnşaat Mühendisliği Bölümü'nde öğretim görevlisi olan Engin Karaesmen ile evli olup, üç çocuğu ve dört torunu bulunmaktadır.

Sunuş

Değerli hocamız Erhan Karaesmen'in yazılarından oluşan "Erhan Karaesmen'den Seçmeler" kitabını okurlarla buluşturmanın hazzını yaşıyoruz. Kitabımızı sadece meslektaşlarımızın değil, entelektüel okuyucu kitlesinin ilgisine sunuyoruz.

Bizleri sanatsal, tarihsel ve mesleki olarak renkli bir yolculuğa davet eden Erhan Karaesmen Hoca'nın "Erhan Karaesmen'den Seçmeler" yapıtı Odamız yayıncılığı için bir dönemin başlangıcı saydığımız yolculuğun bir ürünü. Salt mühendisliğin teknik boyutlarıyla sınırlı kalmayan, tarihsel, kültürel ve entelektüel ayrıntıları gün ışığına çıkaran eserleri yayınlamaya devam edeceğiz.

Bugüne kadar çeşitli dergi ve gazetelerde yazdığı politika, spor, edebiyat, sanat ve mesleki yazılardan oluşan kitabımız bir başucu kitabı olmayı hak ediyor. Konuyla ilgili yazılan yazılar bilgi aktarımı sağlarken yazıldığı dönemin tarihini de anlatıyor.

Zengin anlatımıyla keyifli bir okuma sağlayan bu eseri sizlere buluşturma şansını bizlere tanıyan çok değerli hocamız Erhan Karaesmen'e içtenlikle teşekkür ediyor ve biriken, süzülen, damıtılan süreçlerin yeniden üretime dönüştüğü ve bizleri geleceğe taşıdığı anların kıvancıyla bu yapıtı sizlerle buluşturmanın gururunu yaşıyoruz.

1972 ile 2021 yılları arasındaki onlarca yayının taranması ve 168 makalenin bir araya getirilmesiyle bu yayın oluşturuldu. Yayının okuyucu ile buluşması için sıkı bir arşiv taraması ve dijitalleştirme çalışması yapıldı. Bu anlamda gönülden emeklerini esirgemeyen başta Engin KARAESMEN olmak üzere Buket ÇELİK, Serpil ŞAHBAZ OTUR, Yasin AKKUZU ve Koray KADAŞ'a özellikle teşekkür ediyoruz.

İnşaat Mühendisleri Odası Ankara Şubesi
24. Dönem Yönetim Kurulu

İçindekiler

SÖZE GİRERKEN	15
1. BÖLÜM SPOR	19
BEYAZ LİGDE DOYASIYA	21
GELECEĞİN BASKETÇİLERİ	23
NE MÜLKİYELİYİM, NE GALATASARAYLI	26
HAVUZDA GÖZLER D. ALMANLARI ARADI	28
ATLETİZM VE YÜZMEDE SABIRLA REKOR BEKLENDİ	30
KORTUN ÖZEL OYUNCULARI	32
2. BÖLÜM SANAT	35
2.1 EDEBİYAT	
SANCILI BİR ÜLKENİN YAKIN TARİHİ	37
MAHLER GERÇEĞİNİN PEŞİNDE	40
2.2 MÜZİK VE OPERA	
KAN - UĞURATA İKİLİSİNİN BEETHOVEN SONATLARI YORUMLAYIŞI BENZERSİZDİ	45
FİZİKTEN MÜZİĞE BENZERSİZ BİR 20. YÜZYIL PARABOLÜ: PIERRE SCHAFFER	47
SENFONİLER YARIŞIYOR	51
100. YILINDA "LE SACRE" ÜZERİNE ÇEŞİTLEMELER	54
BİRET'TEN TATLİSES'E MÜZİK TÜKETİMİ	58
ENDÜLÜS TOPRAĞINDAN EVRENSELLİĞE	61
BİR BİLENİNDEN BRAHMS	64
İDİL BİRET'LE CHOPIN AKŞAMI	66
FİLOZOF BİR YORUMCU: IVAN MORAVEC	68
GELENLER VE GELMEYENLER	70
ÜÇ ORKESTRA, ÜÇ KONSER	72
DÜNYA OPERASI LEYLALAŞIYOR	75

CARMEN(LER) TEMASI ÜZERİNE ÇEŞİTLEMELER	78
BİR RUS, İKİ RUS, ÜÇ RUS...	82
YETMİŞ İKİ PİYANİST, TURNER VE MAHLER	85
BEŞİ BİR YERDE	89
MÜZİĞİN BÜYÜK LEYDİSİYLE BULUŞMA	92
YÜZYILIN RAKİPSİZ BAŞYAPITI	95
ILGAZI EVRENSELLEŞTİREN NAĞMELER	100
MONK ANKARA'DA VE HER YERDE	103
KAPADOKYA'DA KLASİK KEYİFLER	106
YILLARA MEYDAN OKUDU	108
KOCA BEETHOVEN, BİZİ AFFEYLE	110
KÜLTÜR YAPILARINDA ANITSAL SİMGESELLİK	113
YETKİN MATEMATİK İNSANLARI MÜZİK YAPARKEN	115
SANATTA YILDIZLAŞMIŞ CUMHURİYET KADINLARI	117
YARATICILIK VE İŞLETMECİLİK KOL KOLA: ORKESTRA ŞEFLİĞİ (I)	119
YARATICILIK VE İŞLETMECİLİK KOL KOLA: ORKESTRA ŞEFLİĞİ (II)	121
PİYANONUN DÜĞÜNLERİ	123
SACRE 100 YAŞINDA	125
İKİ DEĞİŞİK BÜYÜK ADAM PIERRE BOULEZ VE DAVID BOWIE	131
ANKARALI GÖZÜ VE KULAĞIYLA İSTANBUL FESTİVALİ	138
MÜZİK BİTİYOR MU; KAÇIYOR MU, YOKSA HALA BİRAZ KALİYOR MU?	143
ANKARA'DA "BİZ-BİZE" BİR FESTİVAL	151
2. 3 RESİM VE HEYKEL	
SELİM TURAN OLAYI...	154
YUNUS'TAN AZİZ FRANSUVA'YA, MARADONA'DAN PABLO PICASSO'YA	156
TÜRKOBESK...	159
TAŞIN KUDRETİ, METALİN KONUŞKANLIĞI	162
BÜYÜK ADAMLAR KEYİFLİ OLAYLAR	165
LEONARDO GİDERKEN BEETHOVEN GELİRKEN	168

ÇAĞININ TANIĞI BİR KOCA ADAM	171
TUTKU TAŞA VE MADENE YÖNELİNCE	196
LEONARDO: BİR KAFATASI, DÖRT BEYİN (I)	199
LEONARDO: BİR KAFATASI, DÖRT BEYİN (II)	201
LEONARDO: BİR KAFATASI, DÖRT BEYİN (III)	203
TÜKETİM HUMMASI SALGINI	205
ANKARA'DA MEVSİM BAŞI	207
ATELYELERİN İÇİNDEN (1): EŞREF ÜREN	209
ATELYELERİN İÇİNDEN (2): MAHMUT CÛDA	215
ATELYELERİN İÇİNDEN (3): ALİ AVNİ ÇELEBİ	221
ATELYELERİN İÇİNDEN (4): ŞEFİK BURSALI	228
ATELYELERİN İÇİNDEN (5): ELİF NACİ	233
ATELYELERİN İÇİNDEN (6): MALİK AKSEL	239
YAŞAYAN ELEŞTİRMENLERİMİZ (1): EŞREF ÜREN	244
BAŞKENT KÜLTÜRÜNE HAYAT VERENLER	248
SAYI YÜKSEK AMA COŞKU NEREDE?	255
SİSLERİN ORTASINDA ANKARA	259
FRANKFURT-ISFAHAN HATTI VE OYA KATOĞLU	262
1957 VE '67 VE '77 VE '87	266
YARI YİTİK BİR KUŞAĞIN DOSYASI 1	273
YARI YİTİK BİR KUŞAĞIN DOSYASI 2	280
YARI YİTİK BİR KUŞAĞIN DOSYASI 3	286
YARI YİTİK BİR KUŞAĞIN DOSYASI 4	291
KIŞTAN ARTAKALANLAR 1	297
KIŞTAN ARTAKALANLAR 2	303
SANATIN KURUMSALLAŞMASI ÜZERİNE DÜŞÜNCELER	309
HOŞÇA TÜKETİMDE TUTKUYA YER YOK	315
ÇİÇEKLERLE GELEN	319
YÜZYILIMIZIN KİLOMETRE TAŞLARI: PICASSO	324
DEĞİŞEN ÇEVRENİN GÖRSEL TUTANAĞI NAİLE AKINCI'NIN RESİM DÜNYASI	328

BÜYÜK GAUDİ'YE BÜYÜK KUTLAMALAR: GİRİŞ-MEKAN VE YAPI KAVRAMININ ÜZERİNE GENEL BİR HATIRLATMA	335
KEZBAN ARCA BATİBEKİ	344
PICASSO'NUN TÜKENMEZLİĞİ	345
ABİDİN ELDEROĞLU'NU DÜŞÜNÜRKEN	350
ATLANTİĞİN ÖTE YAKASINDAN, AKDENİZİN BU YAKASINDAN	353
ANKARA'DAN VE ÖTELERDEN	356
3. BÖLÜM GENEL KÜLTÜR	361
SALGINA HITCHCOCK VE CAMUS PENCERELERİNDEN BAKIŞ	363
HAYDARPAŞA GARI İÇİN UMUTLU AMA HÜZÜNLÜ BEKLEYİŞ	366
MAĞLOVA KEMERİ ÜZERİNE BİR ÇEŞİTLEME	368
TATBİKİ MEKANİK-MATEMATİK BAĞLANTISINDA SON YÜZYILLAR	370
ESKİ YUNAN DÖNEMİNDE VE ORTAÇAĞLARDA MÜHENDİSLİK-MATEMATİK İLİŞKİSİ	372
İYİMSERLİĞİN ZORLAŞTIĞI DÖNEMLER	374
ORALARDAN BURALARDAN İZLENİMLER	379
ORALARIN VE BURALARIN BAHARINDAN ESİNTİLER	384
YUKARILAR VE AŞAĞILAR	391
KONUT SORUNUNU TARTIŞTILAR	396
4. BÖLÜM TOPLUMSAL DÜŞÜNCE VE SİYASET	407
4. 1 GENEL YAKLAŞIMLAR	
YABANCIYA AİT ÖLÜM KUŞLARI	409
MAYIN TARLASINDA İKİNCİ KİLOMETRE!	413
ATEŞDANSI...	417
ÇİLELİ BİR YÜRÜYÜŞÜN ELLİ YILI	421
İMZALAMAK, YÜRÜMEK VE GÜNÜMÜZ GENÇLİĞİ	425
ON YIL SONRASININ UMUDUNU YAŞATABİLMEK	429
KABADAYILIK ÜZERİNE	432
SİLKİNEREK UYANMA ZAMANI	435

ÖZGÜRLÜKÇÜLÜK MASALIYLA UYUTULMAK	439
LOZAN'IN YIRTILIŞINA DOĞRU MU?	442
KORKULACAK KADAR AZALMADIK HENÜZ	446
ÜLKENİN VİCDANLI, NAMUSLU, GÜZEL İNSANLARI	449
ORMAN KANUNLARI	452
44 YILLIK YAZARINDAN CUMHURİYET'E BİR AĞIT	455
PRANGA ESKİTEN HASRETLER VE GÜNÜMÜZ TÜRKİYE'Sİ	457
İÇERDEKİLER VE DIŞARDAKİLER AYRIMI ÜZERİNE	459
CUMHURİYET'İN İKİNCİ SAYFASI BİR ŞENLİKTİR	461
BİLİM VE AKLIN GÜCÜ	464
TEKNOKRAT VE POLİTİKA	467
ÜLKEMİZDE TEKNOKRAT-POLİTİKACI İLİŞKİLERİ	473
FRANSIZ SOLUNUN ÇOK YÖNLÜ İLERLEMESİ	477
ANKARA OTORİTELERE DÜRÜSTLÜK DERSİ VERDİ	483
4. 2 SEÇİM OLAYI	
1973 SEÇİMLERİYLE İLGİLİ SAYISAL GERÇEKLER	485
MATEMATİK HESAPLARLA SEÇİM OLASILIKLARI	491
SÜRPRİZ OLMAYAN TALİHSİZLİK	495
24 ARALIK SEÇİM SONUÇLARININ SAYISAL VE SOSYOPOLİTİK DEĞERLENDİRMESİ	497
SEÇMEN SESSİZLİĞİNİ BOZDU	500
SEÇMEN PROFİLİ DEĞİŞTİ	504
22 TEMMUZ'U NASIL OKUMALI?	510
SAYISAL ÇIPLAK GERÇEKLER	517
YENİDEN YENİ SEÇİM	520
5. BÖLÜM MÜHENDİSLİKLE İLGİLİ BİLGİLENDİRME	523
GÖLCÜK, ÇIĞLIK ÇIĞLIĞA	525
VAN GÖLÜ'NDEN TÜRKİYE'YE BAKIŞ	528
ORADA BİR VAN VAR UZAKTA	531

MİMARLIK, ŞEHİRCİLİK, MÜHENDİSLİK PENCERELERİNDEN AKILSIZ VE ÇİRKİN ŞEHİR OLAYI	534
KENTSEL GELİŞİM: TARİHİ ORTAMLA VE DOĞAL ÇEVREYLE KUCAKLAŞMA	536

6. BÖLÜM | ANI VE SAYGI 539

EŞREF ÜREN'İN ARDINDAN	540
İSTEMİYORSAK EĞER...	544
AK SAÇLI BÜYÜK İHTİYARIN ANISINA SAYGI	547
CEZANNE, YÜZYIL SONRA	550
ECEVİT YETKİN BİR SANAT DÜŞÜNÜRÜYDÜ	552
ERDAL İNÖNÜ'YÜ TARİHTEKİ YERİNE YERLEŞTİRMEK	554
ALIŞILMIŞ KALIPLARA SIĞMADI ERDAL HOCA BÜYÜK ADAMDİ	557
BİR ÖZEL VE GÜZEL DÖNEMİN YADİĞÂRIYDI	559
AKGÜL HOCA'NIN ARDINDAN	561
SANAT GALERİCİLİĞİNDE SEVGİ VE AKIL	564
UNUTMAYALIM İHTİYAR İNSAN BÜYÜK İNSANDIR	566
BİR CUMHURİYET DEĞERİ: DİLHAN EGE	569
40. YIL HATIRLATMALARI	572
BİR DEĞİŞİK BÜYÜK ADAMIN ARDINDAN	574
ARETHA FRANKLIN ANISINA BİR GÜZELLEME	576
GÜZELLİKTE GİZLİ AKLIN PEŞİNDE İKİ BÜYÜK USTA	578
SİNAN: BİR UYGARLIK ANITI	580
NAHİT KUMBASAR'IN ARDINDAN	582
SELİM-ŞAHİKA TURAN ÇİFTİNİ (İKİLİSİNİ) SAYGIYLA ANARKEN	584
BİR AYDINLIK DAHA SÖNDÜ	590
ŞAHİN KAYGUN İÇİN O BENZERSİZ GÖZ MERCEĞİ	593
YENİLER KUŞAĞI: YENİDEN SAYGIYLA ANARKEN	595
VE MÜHENDİS SİNAN	601
KAMURAN GÜNDEMİR HOCAYA SAYGI DURUŞU	604

SELİM TURAN ANILARIYLA YENİDEN BAŞBAŞA	612
EMEĞİ DEĞERLENDİREBİLMEK	616

7. BÖLÜM | SÖYLEŞİLER 619

ERHAN KARAESMEN İLE SÖYLEŞİ ⁽¹⁾	621
ERHAN KARAESMEN İLE SÖYLEŞİ ⁽²⁾	625
POZİTİF BİLİMDEN SANATA BİR YOLCULUK	629
BİLİM, DUYGUSAL DERİNLİK	637
BU KONSER SALONU ELBETTE YAPILACAK	641
BEETHOVEN'İN MÜZİK DÜNYASINA FARKLI BİR BAKIŞ	646
ODTÜ'NÜN DÜNÜ BUGÜNÜ	655
ODTÜ'NÜN DÜNÜ BUGÜNÜ - 2	660
HOCALARIN HOCASI: ERHAN KARAESMEN	666

8. BÖLÜM | ERHAN KARAESMEN'E DAİR 679

SÖZÜ BİTİRİRKEN 719